

PROCEDURA DE AUDIERE PUBLICĂ

- prezentare generală -

Audierea Publică este o procedură de consultare prin care orice structură de interes, de la autoritate publică, ONG-uri, coalitii, alianțe, organisme, organizații, își pot aduce *contribuția transparentă în actul decizional al politicilor publice.*

În comparație cu alte proceduri de consultare, audierea publică oferă un cadru riguros și eficace de colectare a unui număr considerabil de opinii, care apoi pot fi prezentate și în cadrul audierii, opinii ce reprezintă puncte de vedere ale grupurilor de interes pentru care subiectul în dezbateră are impact.

Avantajele părților implicate în construcția unei democrații participative și a utilizării procedurii de audiere publică:

A. **Avantajele decidenților politici**

- Transparența deciziei publice prin audiere publică;
- Decidenții politici sunt în contact direct cu alegătorii, prin audierea publică a principalelor proiecte de legi;
- Decidenții politici beneficiază de expertiză voluntară, studii de caz provenite din societatea civilă;
- Decidenții politici, pot prelua direct, gradul de asimilare și de acceptare al societății civile, cu privire la proiecte de acte normative, mai puțin prietenoase.
- Prin acest mecanism de consultare publică, procesul legislativ și executiv, va fi puternic mediatizat, conducând la îmbunătățirea imaginii structurilor de decizie publică;
- Diminuarea traficului de influență, prin exprimarea publică și transparentă a intereselor diferitelor părți interesate;
- Cetățeanul va avea convingerea că participă direct la procesul legislativ, conducând la un capital de imagine pentru decidenții politici.

B. **Avantajele societății civile**

- Mecanismele de consultare publică structurată (audierea publică) oferă posibilitatea grupurilor afectate de proiectul de lege să-și exprime susținerea sau amendamentele și să argumenteze în mod profesional opiniile;
- Societatea civilă va fi parte a procesului legislativ și va accepta mult mai ușor compromisul;
- Societatea civilă nu-și va mai putea exprima nemulțumirea față de un proiect de lege aprobat, dacă a avut șansa să-și exprime punctul de vedere anterior;
- Societatea civilă se va responsabiliza cu privire la procesul legislativ, fără a mai căuta posibilități opace de influențare a proiectelor de legi.

C. **Avantajele procedurii de audiere publică**

- Oferă platformă transparentă de exprimare a opiniilor oricărui cetățean interesat de un proiect de act normativ, având nevoie doar de acces la căsuța electronică de mesaje;
- Asigură implicarea largă a experților privați și publici în a-și aduce contribuția profesională pe domeniul proiectului de lege;
- Oferă colecționarea largă și voluntară a opiniilor legate de un proiect de act normativ, ca bază de analiză și de îmbunătățire a reglementărilor;

- Oferă posibilitatea mass-mediei să-și ridice standardele emisiunilor economico politice, cu resurse informaționale consistente și documentate;
- Oferă resurse informaționale consistente cercetătorilor și experților pe diverse domenii;
- Asigură acumularea unui număr larg de opinii în timp scurt și operativ;
- Asigură rapoarte sinteză pentru factorii de decizie pe tot procesul legislativ, precum și altor structuri interesate, inclusiv cele internaționale;
- Se colectează un număr considerabil de opinii ale grupurilor de interese (scrise și verbale), în timp scurt, într-un cadru riguros organizat (în două ore se pot colecta min. 24 de opinii verbale, structurate și argumentate);
- Rezultatele se concretizează într-o publicație sinteză, cu poziții majoritare și minoritare, recomandări și sugestii expert.

Părțile implicate într-o sesiune de audieri publice au roluri bine definite care, pentru atingerea eficacității și eficienței procedurii, trebuie respectate după cum urmează:

1. Comisia de Inițiere a Audierii Publice

Este organizatorul audierii publice și alege tema de dezbateră. Oferă publicului larg posibilitatea de a-și exprima opiniile legate de subiectul în cauză. Identifică grupurile de interese afectate de subiect și le invită la dezbateră. Comisia de Inițiere este interesată să colecteze cât mai multe opinii pro și contra inițiativei.

2. Martorii

Sunt reprezentanți de grupuri de interese care formulează o depoziție.

Poate fi orice persoană interesată în a-și expune punctul de vedere legat de subiectul supus dezbaterii, fiind denumită în cadrul audierii publice Martor.

Martorul se va înscrie la audierea publică depunând în scris, la adresa specificată de Comisia de Inițiere a Audierii, punctul său de vedere într-o formulă sintetică de max. 3 pagini (Comisia de Inițiere hotărăște, în funcție de anvergura temei supuse dezbaterii, numărul de pagini). Aceasta condiție obligatorie îi oferă posibilitatea de a se exprima public în cadrul audierii publice, respectiv de a-și susține opinia, într-o expunere de max. 3-5 min (Comisia de Inițiere hotărăște timpul alocat verbalizării, în funcție de complexitatea temei supuse dezbaterii). Timpul este specificat de organizator la începutul evenimentului și în regulamentul evenimentului.

3. Comisia de Experți a Audierii Publice

Audierea publică asigură și un punct de vedere profesionist privind opiniile prezentate. Organizatorul își identifică experții necesari subiectului, experți independenți, aceștia având rolul de a colecta opiniile Martorilor și de a efectua sinteza acestora sub forma de raport. În timpul desfășurării audierilor ei au dreptul să pună întrebări clarificatoare martorilor.

4. Mass media

Are rol de observator în timpul desfășurării audierii publice. Va consemna opiniile ale martorilor și după audiere le poate lua interviu și/sau îi poate invita în emisiuni audio/TV. Va fi invitată ulterior la o conferință de presă pentru prezentarea raportului sinteză al audierii completat cu recomandările experților, document public pe care îl va primi fiecare redacție și fiecare participant în parte.

5. Publicul larg interesat

Orice cetățean interesat de subiect poate participa la audierea publică în rolul de observator, în condițiile în care nu s-a înscris, în prealabil, conform regulamentului, ca Martor la Comisia de Inițiere a Audierii.

Comisia de Inițiere a Audierii va anunța public, prin mass media, organizarea audierii publice, cu tema în discuție, data și locul de desfășurare, regulamentul de desfășurare, precum și adresa de unde se pot ridica materialele supuse dezbaterii și unde se pot înscrie ca Martori depunându-și opiniile în scris.

Rezultatele audierii publice se concretizează printr-un **raport sinteză**, efectuat de Comisia de Experți, care cuprinde prelucrarea tuturor punctelor de vedere depuse de martori, toate opiniile colectate din mass media ulterior audierii publice, sugestii și recomandări. Toate documentele scrise depuse de martori se vor regăsi în anexa acestui raport. Rezultatele se vor face cunoscute, ulterior evenimentului, printr-o conferință de presă, publicația sinteză fiind transmisă martorilor, factorilor de decizie și mass-mediei.

Responsabilitățile actorilor implicați în procedura de audiere publică

Comisia de Inițiere a Audierii Publice

1. Identifică tema supusă dezbaterii.
2. Pregătește "motivația" alegerii temei supuse dezbaterii.
3. Identifică grupurile de interese afectate.
4. Pregătește o listă echilibrată a potențialilor martori.
5. Organizează logistica desfășurării audierii publice.
6. Invită reprezentanții grupurilor de interese identificate, ca martori la audierea publică.
7. Anunță public, prin mass media, organizarea audierii publice, data, locul și orele de desfășurare. De asemenea, asigură pentru cei interesați, modalitatea de contact pentru solicitare de informații și proceduri.
8. Identifică experții necesari și constituie Comisia de Experți. Le oferă instrucțiunile de organizare și desfășurare a audierii publice, le oferă cadrul de lucru pentru pregătirea raportului sinteză.
9. Definește procedura de desfășurare a audierii martorilor (max. pagini scrise, max. de minute acordate depoziției verbale).
10. Asigură cadrul de colectare al opiniilor scrise, depuse de Martorii înscriși anterior desfășurării audierii publice.
11. Întocmește, pe baza colectării depozițiilor scrise, lista desfășurător a depozițiilor verbale a martorilor.
12. În ziua desfășurării audierii publice, asigură organizarea sălii în conformitate cu rolurile fiecărui actor (Comisia de Inițiere, Comisia de Experți, Mass Media, publicul larg, locul martorilor în exercițiu). Afișează la vedere lista desfășurător a depozițiilor verbale. Asigură cronometru de încadrare a Martorilor în timpul alocat depoziției verbale. Deschide, prezintă procedurile de lucru și închide lucrările audierii publice.
13. Intervențiile membrilor Comisiei de Inițiere sunt pentru clarificare, în concordanță și corelare cu cele ale Comisiei de Experți.
14. Organizează multiplicarea raportului sinteză într-un număr suficient de exemplare, având grija să fie anexate toate opiniile (depozițiile) scrise ale Martorilor.
15. Organizează ulterior desfășurării audierii publice conferință de presă pentru diseminarea rezultatelor.
16. Distribuie raportul sinteză către factorii de decizie, martori și mass media.

Comisia de Experți

1. Se familiarizează cu tema aleasă de Comisia de Inițiere a Audierii Publice.
2. Primește depozițiile scrise colectate de Comisia de Inițiere a Audierii Publice.
3. Se familiarizează cu procedurile de desfășurare a Audierii Publice.
4. Se prezintă la desfășurarea Audierii Publice.

5. Primește lista martorilor înscriși pentru depoziții orale.
6. Ascultă și consemnează puncte de vedere ale martorilor. Pune întrebări clarificatoare martorilor.
7. Efectuează ulterior desfășurării audieri publice raportul sinteză al audierii publice, structurându-l pe opinii majoritare și minoritare. Asigură sugestii și recomandări în baza mărturiilor scrise și orale și a punctelor de vedere colectate de către Comisia de Inițiere a Audierii Publice din mass media, ulterior audierii publice, pe o perioadă de o săptămână.
8. Livrează raportul sinteză, semnat, Comisiei de Inițiere a Audierii, la data hotărâtă de comun acord.

Martorii

1. Iau contact cu Comisia de Inițiere a Audierii, fie prin solicitare directă, fie prin intermediul mass - media.
2. Se înscriu ca Martori și preiau documentația elaborată de Comisia de Inițiere a Audierii, care cuprinde tema supusă dezbaterii și procedurile audierii publice.
3. Pregătesc depoziția scrisă, în limitele hotărâte de Comisia de Inițiere a Audierii.
4. Depun depoziția scrisă la adresa indicată de Comisia de Audiere.
5. Se prezintă în ziua desfășurării audierii publice, la locul și ora stabilită de Comisia de Inițiere a Audierii.
6. Își verifică prezența pe lista de desfășurare a audierii publice și își așteaptă rândul pentru depoziția verbală. În caz de neconcordanțe se prezintă la secretariatul Comisiei de Inițiere și își prezintă observațiile pentru remediere, înainte de începerea audierii publice.
7. Își depune depoziția orală în conformitate cu timpul acordat de Comisia de Inițiere.
8. Răspunde la întrebările Comisiei de Experți.
9. Nu intră în polemici cu publicul sau cu mass media.
10. Are dreptul să primească raportul sinteză efectuat de Comisia de Experți, ulterior desfășurării evenimentului de audieri publice (aprox. 2 –3 săptămâni).

Mass Media

1. Este invitată de Comisia de Inițiere a Audierilor Publice să participe la eveniment, prin comunicat de presă.
2. Primește un dosar de informare, care cuprinde documentele pregătite de Comisia de Inițiere a Audierii cu privire la tema în dezbateri, procedurile audierii publice și lista martorilor înscriși.
3. Este observator pe tot parcursul desfășurării ședitei de audieri publice. Poate consemna anumite opinii exprimate, dar nu poate pune întrebări. În schimb poate să solicite martorilor semnificativi interviuri sau să-i invite la talk show-uri după finalizarea audierii sau în afara salii de audiere.
4. Este invitată ulterior audierilor, prin comunicat de presă (aprox. 2-3 săptămâni), la o conferință de presă pentru prezentarea raportului sinteză efectuat de experți. Un exemplar al raportului va fi trimis către fiecare redacție media.

Nota

Contribuția mass media, ca parte a societății civile, va fi consemnată în raportul expert în funcție de gradul de mediatizare și multiplicare a colectării opiniilor (prin sondaje, interviuri și/sau talk show-uri) după desfășurarea audierilor publice timp de 7 – 10 zile.

Întocmit,
Academia de Advocacy
Timișoara